

DECIZIE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Grigorii Lucic și Natalia Ivanova, reprezentați de avocatul Maxim Belinschi,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Grigorii Lucic și Natalia Ivanova împotriva Primăriei mun. Chișinău, Societății cu Răspundere Limitată „Elat Neocons”, Societății cu Răspundere Limitată „Glorinal” și Universității de Stat de Educație Fizică și Sport, persoane terțe Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Inspekția pentru Protecția Mediului și Agenția Națională pentru Sănătate Publică cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Grigorii Lucic și Natalia Ivanova împotriva hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din motiv că apelanții nu au prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ,

constată:

La data de 26 decembrie 2018 Grigorii Lucic și Natalia Ivanova au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, SRL „Elat Neocons”, SRL „Glorinal” și Universității de Stat de Educație Fizică și Sport, persoane terțe Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Inspekția pentru Protecția Mediului și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, prin care au solicitat anularea autorizației de construire nr. 158-c/18 din 02 aprilie 2018, autorizației de construire nr. 498 din 22 august 2012, certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 756/17 din 18 decembrie 2017 și certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 07/11 din 03 ianuarie 2011, constatarea ilegalității construcției blocului locativ din str. xxxxx, mun. Chișinău cu dispunerea demolării acestuia, întreprinderea măsurilor în vederea încetării lezării drepturilor proprietarilor terenurilor învecinate, în special a drepturilor proprietarilor bunului imobil învecinat din str. xxxxx, mun. Chișinău, cu constatarea pe teren a încălcărilor descrise în cerere.

Prin hotărârea din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins acțiunea înaintată de Grigorii Lucic și Natalia Ivanova împotriva

Primăriei mun. Chișinău, SRL „Elat Neocons”, SRL „Glorinal” și Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, persoane terțe Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Inspecția pentru Protecția Mediului și Agenția Națională pentru Sănătate Publică cu privire la anularea certificatelor de urbanism pentru proiectare nr. 07/11 din 03 ianuarie 2011 și nr. 756/17 din 18 decembrie 2017, autorizațiilor de construire nr. 498 din 22 august 2012 și nr. 158-c/18 din 02 aprilie 2018, constatarea ilegalității construcției din str. xxxxx, mun. Chișinău cu întreprinderea măsurilor în vederea încetării lezării drepturilor proprietarilor terenurilor învecinate ca fiind neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 31 decembrie 2020 Grigorii Lucic și Natalia Ivanova, prin intermediul reprezentantului lor, avocatul Maxim Belinschi, au declarat apel nemotivat asupra hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Grigorii Lucic și Natalia Ivanova, împotriva hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din motiv că apelanții nu au prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ. (f.d. 102-105, vol. II)

La 04 aprilie 2021 Grigorii Lucic și Natalia Ivanova, reprezentați de avocatul Maxim Belinschi, au depus recurs, prin care au solicitat, admiterea recursului, casarea încheierii din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi încheieri de punere pe rol a cererii de apel. (f.d. 127-128, vol. II)

În motivarea recursului reprezentantul recurenților a invocat că nu este de acord cu constatările instanței de apel, deoarece nu a ținut cont de situația de pandemie în Republica Moldova.

A menționat că în perioada 15 februarie 2021-05 martie 2021 s-a aflat în concediu medical, iar până la data de 24 martie 2021 a urmat tratamentul de restabilire a organismului. Astfel, la birou a revenit la data de 25 martie 2021 și nicidecum până la data de 17 martie 2021 nu a fost posibil de depus apel motivat asupra hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la data 23 martie 2021 și notificată avocatului Maxim Belinschi, care reprezintă interesele lui Grigorii Lucic și Nataiei Ivanova, la data de 30 martie 2021. (f.d. 140, vol. II)

Grigorii Lucic și Natalia Ivanova, reprezentați de avocatul Maxim Belinschi, s-au conformat prevederilor legale și în termen, la data de 04 aprilie 2021, au depus recurs împotriva încheierii din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

În conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ apelul se depune la instanța de judecată, care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis hotărârea contestată, transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. (2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 235 Cod administrativ, dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 233 alin. (1), (2) și art. 234 alin. (1), judecătorul stabilește apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă apelantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de apel se consideră depusă la data inițială.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 97 alin. (1) Cod administrativ notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. (2) Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. (3) Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

În conformitate cu art. 109 Cod administrativ un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Astfel, din actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă acțiunea depusă de către Grigorii Lucic și Natalia Ivanova împotriva Primăriei mun. Chișinău, SRL „Elat Neocons”, SRL „Glorinal” și Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, persoane terțe Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Inspecția pentru Protecția Mediului și Agenția Națională pentru Sănătate Publică cu privire la anularea certificatelor de urbanism pentru proiectare nr. 07/11 din 03 ianuarie 2011 și nr. 756/17 din 18 decembrie 2017, autorizațiilor de construire nr. 498 din 22 august 2012 și nr. 158-c/18 din 02 aprilie 2018, constatarea ilegalității construcției din str. xxxxx, mun. Chișinău cu întreprinderea măsurilor în vederea încetării lezării drepturilor proprietarilor terenurilor învecinate ca fiind neîntemeiată.

La data de 31 decembrie 2021 Grigorii Lucic și Natalia Ivanova, reprezentați de avocatul Maxim Belinschi, au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii

instanței de fond, indicând că apelul motivat va fi depus după primirea hotărârii motivate. (f.d. 90, vol. II) Totodată, la aceeași dată 31 decembrie 2021 reprezentantul apelanților avocatul Maxim Belinschi a depus o cerere, prin care a solicitat motivarea hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu expedierea acesteia la adresa sa. (f.d. 56, vol. II)

La data de 01 februarie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expeditat în adresa apelanților Grigorii Lucic și Natalia Ivanova cu scrisoarea de însoțire copia hotărârii motivate (f.d. 82, vol. II), care a fost recepționată de Grigorii Lucic și Natalia Ivanova la 15 februarie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8001048218AS anexat la materialele cauzei. (f.d. 83, vol. II) Totodată, avocatului Maxim Belinschi a fost expeditată la data de 01 februarie 2021 hotărârea motivată la adresa de e-mail avocatbelinschii@gmail.com, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică. (f.d. 84, vol. II)

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut că apelanții Grigorii Lucic și Natalia Ivanova au recepționat hotărârea motivată la 15 februarie 2021, iar avocatul Maxim Belinschi la adresa de e-mail la data de 01 februarie 2021.

Astfel, apelanții în conformitate cu art. 232 alin. (2) din Codul administrativ urmau a depune apel motivat până la data de 03 martie 2021 inclusiv.

În termenul stabilit de lege apelanții Grigorii Lucic și Natalia Ivanova, reprezentați de avocatul Maxim Belinschi, n-au depus apelul motivat, motiv pentru care instanța de apel în conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ a declarat apelul inadmisibil.

Reieșind din circumstanțele de fapt stabilite și conform normelor de drept menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că instanța de apel just a menționat că prin expedierea hotărârii motivate în adresa apelanților Grigorii Lucic și Nataliei Ivanova, precum și a reprezentantului lor avocatul Maxim Belinschi, apelanții au fost notificați, urmând să depună în termen de 30 de zile apelul motivat.

La aspectul dat Colegiul notează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acestea a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda încredere și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza Ponomaryov c. Ucrainei că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Continuând șirul logic al dezideratelor expuse mai sus, Colegiul apreciază ca neviabil argumentul invocat de către reprezentantul recurenților avocatul Maxim Belinschi, precum că instanța de apel nu a ținut cont de situația pandemică în Republica Moldova și faptul că în perioada 15 februarie 2021-05 martie 2021 avocatul s-a aflat în concediu medical, iar până la data de 24 martie 2021 a urmat tratamentul de reabilire, astfel, până la data de 17 martie 2021 nu a fost posibil de depus apel motivat asupra hotărârii instanței de fond.

Conform art. 45 alin. (1) din Codul administrativ persoanele fizice participă la procedura administrativă personal sau prin reprezentanții lor.

Articolul 47 alin. (1) din Codul administrative indică că acțiunile procedurale întreprinse de reprezentantul împuternicit se atribuie participantului reprezentat. În măsura în care participantul nu contrazice neîntârziat acțiunile întreprinse de reprezentantul împuternicit, acestea se consideră ca fiind întreprinse de participant.

(2) În pofida desemnării unui reprezentant împuternicit, participantul este în drept să întreprindă el însuși acțiuni procedurale.

(3) Culpă reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Aici instanța de recurs reține că reprezentantul apelanților cunoscând faptul că nu se încadrează în termenul de declarare a apelului motivat, fiind în concediu medical, urma să întreprindă măsurile necesare, întru apărarea drepturilor reprezentanților săi, pentru a nu le încălca dreptul la accesul la justiție.

În urma celor constatate Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Mai mult, conform art. 24 alin. (1) Cod administrativ participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În aceste circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de către Grigorii Lucic și Natalia Ivanova, deoarece ultimii nu au prezentat cererea de apel motivată în modul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că avocatul Maxim Belinschi, care reprezintă interesele lui Grigorii Lucic și Nataliei Ivanova, fiind conștient că a depus încă la 31 decembrie 2020 cererea de apel nemotivată, avea

obligăția de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de acesta.

Astfel, dat fiind că apelanții/recurenții Grigorii Lucic și Natalia Ivanova dar și reprezentantul lor avocatul Maxim Belinschi, în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate nu au prezentat apelul motivat, prin încheierea din 23 martie 2021 instanța de apel corect a declarat inadmisibilă cererea de apel.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele, invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către apelanți/recurenți a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind inadmisibilitatea apelului depus de către Grigorii Lucic și Natalia Ivanova, împotriva hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se respinge recursul depus de către Grigorii Lucic și Natalia Ivanova, reprezentați de avocatul Maxim Belinschi.

Se menține încheierea din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Grigorii Lucic și Natalia Ivanova împotriva Primăriei mun. Chișinău, Societății cu Răspundere Limitată „Elat Neocons”, Societății cu Răspundere Limitată „Glorinal” și Universității de Stat de Educație Fizică și Sport, persoane terțe Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Inspekția pentru Protecția Mediului și Agenția Națională pentru Sănătate Publică cu privire la contestarea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh